

Vlaams
Parlement

ingediend op **490** (2015-2016) – Nr. 2
20 oktober 2016 (2016-2017)

Verslag

namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
uitgebracht door Matthias Diependaele

over het voorstel van resolutie

van Tom Van Grieken, Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Ortwin Depoortere,
Guy D'haeseleer en Anke Van dermeersch

betreffende een proeve van grondwet
voor de toekomstige onafhankelijke Vlaamse staat

Samenstelling van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting:

Voorzitter: Paul Van Miert.

Vaste leden:

Paul Cordy, Matthias Diependaele, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Jan Peumans, Paul Van Miert;
Jenne De Potter, Katrien Schryvers, Koen Van den Heuvel, Peter Van Rompuy;
Willem-Frederik Schiltz, Bart Somers;
Jan Bertels, Joris Vandenbroucke;
Björn Rzoska.

Plaatsvervangers:

Piet De Bruyn, Annick De Ridder, Andries Gryffroy, Peter Persyn, Axel Ronse, Kris Van Dijck;
Robrecht Bothuyne, Dirk de Kort, Ward Kennes, Katrien Partyka;
Rik Daems, Marino Keulen;
Michèle Hostekint, Güler Turan;
Wouter Vanbesien.

Documenten in het dossier:

490 (2015-2016) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

INHOUD

1. Toelichting door Tom Van Grieken, indiener	4
2. Debat	5
2.1. Tussenkost van Matthias Diependaele	5
2.2. Repliek van Tom Van Grieken	5
2.3. Tussenkost van Björn Rzoska	5
2.4. Tussenkost van Willem-Frederik Schiltz	5
2.5. Tweede tussenkost van Matthias Diependaele	5
2.6. Tussenkost van Koen Van den Heuvel	5
2.7. Tweede repliek van Tom Van Grieken	6
3. Stemming	6

De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting besprak op dinsdag 11 oktober 2016 het voorstel van resolutie van Tom Van Grieken, Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Ortwin Depoortere, Guy D'haeseleer en Anke Van dermeersch betreffende een proeve van grondwet voor de toekomstige onafhankelijke Vlaamse staat (*Parl.St.* Vl.Parl. 2015-16, nr. 490/1).

1. Toelichting door Tom Van Grieken, indiener

Om vooraf elk verwijt van wereldvreemdheid te counteren, schetst *Tom Van Grieken* de voorgeschiedenis van zijn voorstel:

- in 1996 stelden vijf grondwetspecialisten een proeve van Vlaamse grondwet op;
- gesteund door bijna 25.000 handtekeningen dienden het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen en het Algemeen Nederlands Zangverbond drie jaar later een verzoekschrift in om een Vlaamse grondwet. Het verzoek werd niet alleen gesteund door de Vlaamse beweging, maar ook door academici, magistraten en mensen uit de bedrijfswereld;
- in 2004 stelden Norbert De Batselier en Herman Lauwers, het kartel sp.a-Spirit, een handvest van Vlaanderen voor. Het voorstel werd in 2005 heringe-diend. In 2006 was er het voorstel van resolutie van Luc Van den Brande, Jan Loones, Ludwig Caluwé, Kris Van Dijck, Helga Stevens en Joke Schauvliege betreffende de Grondwet voor Vlaanderen. In 2006 was er ook een voorstel van resolutie van Vlaams Belang betreffende een proeve van grondwet voor de toekomstige onafhankelijke Vlaamse staat. Over de drie voorstellen werd niet gestemd, ze vervielen in 2009;
- in 2011 vroeg Vlaams Belang een spoedbehandeling die in de plenaire vergadering werd verworpen;
- in 2012 stelde de minister-president Peeters een Handvest voor Vlaanderen voor, dat paste in de Copernicaanse omwenteling die het zwaartepunt naar de deelstaten zou verleggen. Dat handvest dat een basis moest vormen voor een Vlaamse grondwet haalde zelfs de commissie niet.

In 1999 nam het Vlaams Parlement scherpe communautaire resoluties aan. De voorbije decennia werden voorzichtige stappen gezet richting een Vlaamse grondwet. Ondertussen is het debat stilgevallen. Vlaanderen mag niet wachten tot het federale niveau het wat toewerpt of tot wanneer er atomaschriftjes boven water komen. Het Vlaams Parlement heeft de plicht op te komen voor de belangen van zijn inwoners. De status quo is nefast voor hen, dat bewijzen alleen nog maar de miljardentransfers van Vlaanderen naar Wallonië. Franstalige politici bereiden zich wel voor op het einde van België: de Brusselse metropolitane gemeenschap, de omdoping van de Franse Gemeenschap tot de Fédération Wallonie-Bruxelles – wat professor Vuye niets minder dan een staatsgreep noemde – en het plan B, bedoeld om zoveel mogelijk delen van Vlaams-Brabant en Brussel aan Vlaanderen te onttrekken.

Vlaanderen mag zich niet neerleggen bij het federaal afgesproken communautai-re diepvriezen, dat overigens nogmaals de ondergeschikte rol van Vlaanderen in België bewijst. Voor Vlaams Belang moet het Vlaams Parlement de motor van het onafhankelijkheidsstreven zijn. Ministers kunnen misschien zwijgen in ruil voor een ministerpost, maar parlementsleden zijn daar niet door gebonden. Vlaanderen zal ooit zijn rechtmatige plaats krijgen tussen de volkeren, daarvan is de spreker overtuigd. Om vorm te geven aan zijn zelfbeschikkingsrecht is een grondwet noodzakelijk. Professor staatsrecht Perin stelde in een opiniestuk dat de democratische legitimiteit van de Vlaamse instellingen toelaat om België eenzijdig op te zeggen.

De aanleiding van dit voorstel van resolutie is een toespraak op 7 maart 2016 bij de voorstelling van het nieuwe handboek grondwettelijk recht van professor

Sottiaux, waarin minister-president Bourgeois meer grondwettelijke bevoegdheden voor Vlaanderen eiste met als ultiem symbool een eigen grondwet. Hij vond een Vlaams Gronddecreet de evidentie zelve. Nog nooit zaten er meer Vlaams-nationalisten in het parlement. Het echte progressieve Vlaanderen, belust op verandering, zal deze mogelijkheid met beide handen grijpen.

2. Debat

2.1. Tussenkost van Matthias Diependaele

Matthias Diependaele heeft alle sympathie voor dit initiatief maar N-VA heeft een andere strategie gekozen, dus zal hij het voorstel niet steunen.

2.2. Repliek van Tom Van Grieken

Tom Van Grieken vindt dat merkwaardig daar de minister-president, lid van N-VA, opgeroepen heeft het debat van onder het stof te halen. Hij vraagt zich af hoe N-VA bij zijn achterban zal uitleggen dat N-VA tegen een voorstel van resolutie over een mogelijke Vlaamse grondwet stemt. Hij begrijpt dat ministers een communautaire omerta moeten respecteren, maar het is onbegrijpelijk dat Vlaams-nationalistische parlementsleden zich daar ook door gebonden achten. Beleid voeren is vooruitkijken, wat de Franstaligen blijkbaar wel doen. Voorts verbaast het hem dat de Vlaamse progressieven over het constitutionele oerconservatief zijn.

2.3. Tussenkost van Björn Rzoska

Björn Rzoska zegt dat zijn fractie om inhoudelijke redenen zal tegenstemmen. Bij Groen zijn er verschillende stromingen, waaronder ook Vlaamsgezinde, maar de partij is niet voor een onafhankelijke staat.

2.4. Tussenkost van Willem-Frederik Schiltz

Willem-Frederik Schiltz vraagt of dergelijk belangrijk wetgevend werk wel bij voorstel van resolutie hoort te worden ingediend. Is een conceptnota niet beter? In een resolutie vraagt het parlement iets aan de regering, dus volgens het Vlaams Belang moet de regering de proeve van Vlaamse grondwet voorbereiden?

2.5. Tweede tussenkost van Matthias Diependaele

Matthias Diependaele verduidelijkt dat de minister-president het had over een constitutionele agenda voor Vlaanderen terwijl Vlaams Belang een strategie uitstippelt naar een onafhankelijk Vlaanderen. In een democratie moet elke partij, ook Vlaams Belang, zoveel mogelijk mensen overtuigen dat zijn strategie de juiste is. Iets wat Matthias Diependaele dagelijks bij zijn achterban met succes doet.

2.6. Tussenkost van Koen Van den Heuvel

Elke Vlaams-nationalist mag van *Koen Van den Heuvel* een strategie ontwikkelen. Hij is nieuwsgierig hoe het debat zal evolueren. CD&V heeft enkele jaren geleden met ijver en enthousiasme meegeschreven aan het handvest. De partij is altijd bereid die tekst te optimaliseren, maar in zijn visie evolueert Vlaanderen niet naar onafhankelijkheid.

2.7. Tweede repliek van Tom Van Grieken

Tom Van Grieken wijst Groen op de optie amendementen in te dienen. De groenen in Catalonië en Schotland trekken wel volop de kaart van de onafhankelijkheid. Ze willen solidair zijn met Europa en de rest van de wereld, maar eerst hun eigen boontjes kunnen doppen. Het een sluit het ander dus niet uit. Het handvest van Kris Peeters is niet meer, maar CD&V kan het wel terug indienen om de discussie te heropenen. Aan Matthias Diependaele zegt hij dat het parlement niet meer discuteert over hoe Vlaanderen er in de toekomst moet uitzien. En dat is betreurenswaardig.

3. Stemming

Het voorstel van resolutie van Tom Van Grieken, Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Ortwin Depoortere, Guy D'haeseleer en Anke Van dermeersch betreffende een proeve van grondwet voor de toekomstige onafhankelijke Vlaamse staat (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 490/1) wordt verworpen met 12 stemmen.

Paul VAN MIERT,
voorzitter

Matthias DIEPENDAELE,
verslaggever